

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 2/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Kolovesi nationalpark

Till miljöutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 februari 2013 regeringens proposition med förslag till lag om Kolovesi nationalpark (RP 181/2012 rd) till miljöutskottet för beredning och bestämde samtidigt att jord- och skogsbruksutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till miljöutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- miljöråd Jukka-Pekka Flander och regeringsråd Satu Sundberg, miljöministeriet

- överinspektör Jussi Laanikari, jord- och skogsbruksministeriet
- regiondirektör Matti Määttä, Forststyrelsen
- jaktchef Petri Vartiainen, Finlands viltcentral, Södra Savolax
- informatör Anna Grenfors, Finlands Jägarförbund
- specialsakkunnig Tapani Veistola, Finlands naturskyddsförbund rf
- verksamhetsledare Kari Kosunen, Heinäveden riistanhoitoyhdistys
- jaktledare Veli-Matti Asikainen, Pölläkän Metsästysseura.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Genom den föreslagna lagen utvidgas Kolovesi nationalpark, som inrättades 1990, och samtidigt ska fridlysningsbestämmelserna i fråga om parken ändras så att de i huvudsak motsvarar de nya bestämmelserna (58/2011) i naturvårdslagen. Enligt naturvårdslagen är det i regel förbjudet att döda och ofreda djur i en nationalpark. Att driva älg kan tillåtas i en nationalpark med tillstånd av den myndighet som ansvarar för förvaltningen av området, dvs. Forststyrelsen. I norra Finland har det i fråga om de nationalparker som finns på de områden som särskilt anges i 8 § i jaktlagen dock föreskrivits omfattande undantag från jaktförbudet i samband med inrättan-

det av nationalparkerna. I södra Finland gäller dock för närvarande undantag från jaktförbudet i nationalparker endast i Kolovesi och Bottenhavets nationalparker.

Enligt förordningen om Kolovesi nationalpark får Ortsbefolkningen med tillstånd av Forststyrelsen jaga älg i nationalparken. Utskottet understryker att det är viktigt att även i fortsättningen tillåta älgjakt i största delen av nationalparken för att säkerställa reglering av älgstammen i nationalparkens närområden. Utskottet anser att det är bra att de föreslagna älgjaktsområdena har avgränsats i samarbete med jaktsällskapen i området.

I den föreslagna 4 § föreskrivs det om älgjakt i Kolovesi. Enligt propositionen ska älgjakt vara tillåten endast för lokalbefolkningen (invånarna i Enonkoski och Heinävesi kommuner och Nyslotts stad). Enligt propositionsmotiven avses då personer som har sin hemort i någon av de kommuner som nationalparken omfattar områden i. I motiveringen konstateras det också att personkretsen med jakträtt har ökat sedan nationalparken inrättades i och med att Savonranta kommun slogs samman med Nyslotts stad 2009. På basis av utfrågningen av sakkunniga kan det dock bedömas att förslaget betydligt minskar antalet personer med jakträtt i de områden som införlivas med nationalparken. Utskottet anser därför att den föreslagna begränsningen är ytterst problematisk med tanke på den fortsatta älgjakten och en funktionell organisering av jakten. Utskottet konstaterar att det för att älgjakten ska lyckas behövs relativt många jägare och att en begränsning av jakträtten endast till dem som bor i kommunerna i fråga försvårar jakten och att den till och med kan leda till att jaktsällskapen i området slutar att jaga älg i nationalparken. Utskottet påpekar att i och för sig ökar inte jägarernas antal jaktrycket på älgbeståndet eftersom antalet djur som får fällas i älgjakten fastställs av Finlands viltcentral inom ramen för jaktlicensförfarandet. Av jaktlagens 26 § 2 mom. (159/2011) framgår det att när jaktlicenser för hjortdjur beviljas ska man se till att bestånden av hjortdjur inte äventyras på grund av jakten och att de skador som hjortdjur orsakar hålls på skälig nivå.

Enligt en utredning som gjorts av Finlands viltcentral bor redan nu över hälften av medlemmarna i de jaktsällskap som jagar i Kolovesi nationalparks utvidgningsområde på andra orter. I utredningen nämns som exempel ett jaktsällskap med 29 medlemmar, av vilka 27 för närvarande bor på annan ort. Utskottet konstaterar att Södra Savolax är en avfolkningsregion och att allt fler av jaktsällskapens medlemmar i framtiden kommer att bo på annan ort. Speciellt de unga flyttar från sina födelsekommuner på grund av studier eller arbete. Medlemskap i jaktsällskapet binder dem dock ofta till sin hemby och

de stannar kvar som medlemmar i lokala jaktsällskap också vid byte av hemkommun. I områdets jaktsällskap finns det redan i dag många medlemmar som är födda i området, men som enligt lagförslaget anses vara icke-ortsbor, som dock via jakträtten genom jaktsällskapet är bundna till hembygden.

Utskottet anser med hänvisning till det som sagts ovan att den föreslagna definitionen av lokalbefolkningen i 4 § är onödigt begränsande med tanke på syftet med älgjakten. Begränsningen kommer i fortsättningen att betydligt försvåra organiseringen av älgjakten och den ytterst nödvändiga regleringen av älgbeståndet i området. Utskottet menar att i fråga om älgjakt ska det också i framtiden vara möjligt att organisera en ändamålsenlig jakt i Kolovesi nationalpark. Detta skulle för sin del bidra till att ortsborna förhåller sig positiva till nationalparkens utvidgning.

Utskottet framhåller att medlemmarna i sådana jaktsällskap som jagar i en nationalpark enligt 15 § i viltförvaltningslagen kan höra till den jaktvårdsförening inom vars verksamhetsområde de huvudsakligen jagar oberoende av hemkommun. Därför anser utskottet att medlemskap i en jaktvårdsförening i stället för den föreslagna bostadsorten avgränsar den personkrets som får jaga älg i Kolovesi på ett mer ändamålsenligt sätt som också tjänar vilthushållningen i området. Jord- och skogsbruksutskottet föreslår att miljöutskottet ändrar 4 § i lagförslaget så medlemmarna i viltvårdsföreningarna i de kommuner som nämns i 2 § får jaga älg i Kolovesi nationalpark med tillstånd av den myndighet som ansvarar för förvaltningen av området. Utskottet understryker att genom den föreslagna ändringen kan de som flyttat ut men som fortfarande är medlemmar i jaktsällskapet i sin hemby eller födelsekommun också i fortsättningen jaga älg i området.

Avslutningsvis konstaterar utskottet att det med stöd av 18 § i naturvårdslagen i ordningsstadgan för Kolovesi nationalpark har fastställts förbud mot och begränsningar av rätten att färdas där för att saimenvikaren ska kunna tryggas en ostörd parning och fortplantning. En viktig

utgångspunkt vid utvidgningen av nationalparken och också vid beredningen av nya ordningsregler är att lokalbefolkningens möjligheter att röra sig eller ta i land inte i onödan begränsas utan endast om särskilda skäl föreligger.

Ställningstagande

Jord- och skogsbruksutskottet föreslår

att miljöutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 28 februari 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Lauri Heikkilä /saf
medl. Heikki Autto /saml
Markku Eestilä /saml
Lasse Hautala /cent
Reijo Hongisto /saf
Anne Kalmari /cent
Timo V. Korhonen /cent

Pirkko Mattila /saf
Jari Myllykoski /vänst
Mats Nylund /sv
Kari Rajamäki /sd
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Tytti Tuppurainen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Jaakko Autio.